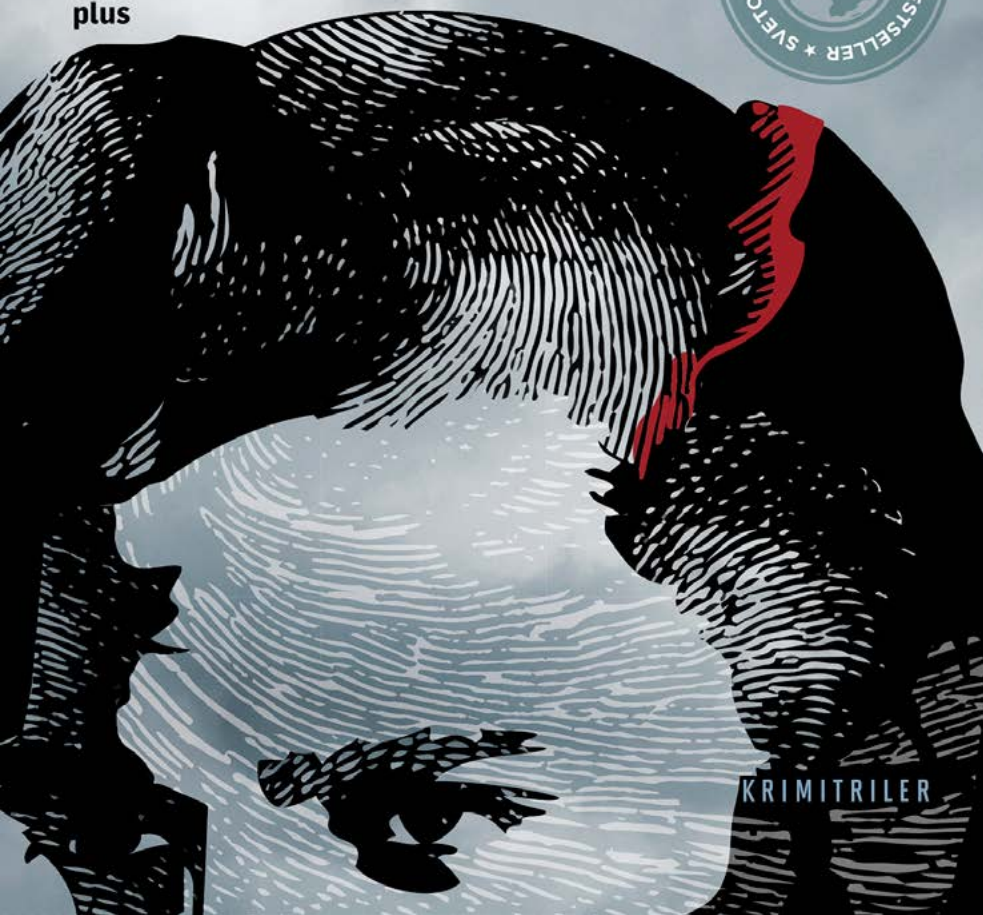

PETER MAY

Turbulentný triler plný vášne... Poetický a zároveň mrazivý príbeh
zo sugestívneho prostredia Západných ostrovov. TIME OUT

MUŽ Z OSTROVA LEWIS

plus

KRIMITRILER

Muž z ostrova Lewis

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

Peter May

Muž z ostrova Lewis – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

PETER MAY

**MUŽ Z OSTROVA
LEWIS**

PLUS

„THE LEWIS MAN“ by Peter May

First published under the title „L’Homme de Lewis“

© Editions du Rouergue 2011

Published by arrangement with Literary Agency „Agence de l’Est“

Translation © Alojz Keníž, 2016

Cover: Pergamen, 2016

ISBN v tlačenej verzii 978-80-259-0506-7

ISBN e-knihy 978-80-259-0513-5 (1. zverejnenie, 2016)

Peter May
Venujem otcovej pamiatke

Tak tu teda žijú:
Nie na tomto mieste,
ale kde sa všetko kedysi začalo.

Z básne Philipa Larkina
Starí blázni

PROLÓG

Búrkami bičovaný ostrov, vzdialený tri hodiny od severozápadného pobrežia Škótska, pokrýva tenučká vrstva pôdy. Obyvateľom poskytuje potravu i teplo. Zároveň však prijíma aj ich mŕtvych. A veľmi zriedkavo, ako napríklad dnes, človeka aj vyvrhne.

Kopanie rašeliny je spoločenská udalosť. Na slatinách sa zhromažďia všetci, celá rodina, susedia i deti. Z juhozápadu povieva príjemný vetrik, vysušuje trávu a drží nepríjemné mušky na uzde. Annag má len päť rokov. Rodičia ju prvý raz vzali so sebou a práve ona nezabudne na túto udalosť do konca života.

Dopoludnie strávila so starou mamou v kuchyni kamenného hospodárskeho domu, striehli na vajcia, čo sa varili na starom sporáku a kúrili v ňom minuloročnou rašelinou. V tejto chvíli ženy kráčali po slatine a niesli koše, Annag vzrušená nastávajúcou udalosťou behala bosá, a keď preskakovala pichľavé vresy, medzi prstami jej čvrkala hnedá blatová voda.

Oči sa jej naplnili oblohou, potrhanou a rozfúkanou vetrom. V chvíľkových zábleskoch prepúšťala slnečné svetlo, čo sa vzápätí rozlievalo po suchej tráve a v nej sa biele špičky páperníka širokolitého skláňali a ponárali do vln rozbúreného vzduchu. V nasledujúcich dňoch divé kvety jari a skorého leta premenia hnedastú uzímenú pustatinu na žltú a fialovú, ale teraz ešte nečinne spali.

V diaľke vidieť siluety asi piatich chlapov v kombinézach a látkových šiltovkách, za nimi oceán neprestajne zadiera do útesov z čiernej neoblomnej ruly a nad ním prebleskujú oslnivé slnečné lúče. Svetlo

oslepuje a Annag dvíha ruku, tieni si oči a sleduje, ako sa hrbia, zohýnajú a špeciálnym krompáčom, tu sa mu hovorí tarasgeir, sa zarezávajú do mäkkej čiernej rašeliny a odlupujú z nej vodou nasiaknuté štvorcové pláty. Generácie kopáčov dokonale zjazvili zem ryhami hlbokými tridsať až štyridsaťpäť centimetrov, po ich okrajoch sú uložené kusy vykopanej rašeliny. Najprv sa sušia z jednej, potom z druhej strany. O niekoľko dní sa kopáči vrátia po nakananý poklad, vravia mu cruinneachadh a uložia ho do malých trojuholníkových kôp, zvaných rudhain, aby ho vietor prefúkal a úplne vysušil.

Keď začnú rašelinu zbierať, nakladať na vozy a odvážať domov, bude pripomínať suché krehké tehly, v stromčekovom vzore ich uložia do ostrvy pekne jednu na druhú, ňou potom počas nasledujúcej dlhej zimy budú udržiavať rodinu v teple a variť na nej jedlo, aby nasýtili hladné žalúdky.

Takto Lewisania, obyvatelia najsevernejšie položeného ostrova v škótskom súostroví Hebridy, prežívajú už celé stáročia. V čase súčasnej finančnej neistoty, keď sa ceny paliva šplhajú do závrtných výšok, sa tí, čo majú otvorené kozuby a sporáky, hŕfne vracajú k tradícii predkov. V týchto končinách sa za vykúrenie domu platí jedine vynaloženou prácou a oddanosťou Bohu.

Vonku, na vetrom ošlahanej slatine, sa však Annag oddáva len vzrušujúcemu dobrodružstvu, smeje sa a pokrikuje na otca i starkého, ústa jej napĺňa lahodný vzduch, kdesi za sebou počuje, ako sa mama a starká hlasno rozprávajú. Netuší, aké napätie sa zmocňuje kopáčov rašeliny pred ňou. Pri svojich obmedzených skúsenostiach ešte nevie čítať gestá a mimiku chlapov zohnutých nad pásom zeme, čo sa im zosunula pod nohami.

Otec si neskoro všimne, že pribieha. Skríkne na ňu, aby zastala. Povel prichádza neskoro, už sa nestihne zastaviť, ani zareagovať na jeho preľaknutý hlas. Chlapi sa odrazu vzpriamia, otočia k nej

a vtedy zazrie bratovu tvár, má farbu bavlnenej plachty vystretej na slnku, aby ju vybielilo.

Nasleduje jeho pohľad do prepadnutého rašeliniska a spočinie na ruke, natáha sa k nej, kožovitá pokožka ako hnedý pergamen, prsty zovreté, akoby držali neviditeľnú loptu. Jedna noha leží prekřížená cez druhú, hlava naklonená do jamy, akoby hľadala stratený život, miesto očí čierne diery.

Chvíľu sa zmieta v záplave nepochopiteľných vnemov, kým si napokon neuvedomí, na čo sa díva, a vietor jej z úst nevytrhne výkrik.

PRVÁ KAPITOLA

Gunn sa z diaľky díval na vozidlá zaparkované na okraji cesty. Nízka a neporušená obloha sa valila z oceánu, bola modročier-na, zadumaná, akoby pomliaždená. Na predné okno mu fľkali prvé kvapky dažďa a prerušovaný pohyb stieračov ich rozmazával. Oceľovosivú hladinu oceána zvýrazňovali biele špičky lámucich sa dvadsaťpäť- až štyridsaťcentimetrových vln a osamelé modré blikajúce svetlo z majáka na policajnom aute pri sanitke pohlcovala rozľahlá krajina.

Za vozidlami sa v dedine Siader pred tunajším zvyčajným počasím unavene a v očakávaní chúlili nahrubo omietnuté domy, zvyknuté na jeho neúnavné útoky. Horizont nenarúšal ani jediný strom. Len rad hnílých plotových kolov popri ceste a hrdzavé zvyšky traktora a áut na opustenom dvore. Na mizerných kríkoch sa ukazovali odvážne zelené výhonky, tvrdohlavými koreňmi sa pridržovali tenučkej vrstvy pôdy v predtuche lepších dní a more páperníkov širokolistých sa ohýbalo.

Gunn zaparkoval pri policajnom aute a vystúpil, okamžite sa doňho zaprel poryv vetra. Husté čierne vlasy sa mu zo špicu na zvráskavenom čele rozrastali dozadu a ihneď vystrelili do vzduchu. Rýchlo si k telu pritiahol čiernu prešivanú vetrovku. V duchu si nadával, že nepomyslel na to, aby si obul hrubé topánky. Spočiatku postupoval po mäkkej zemi veľmi opatrne, pokým neucítil, ako mu chladná blatová voda preniká do topánok a presakuje cez ponožky.

Došiel k prvej rašelinovej priekope a postupoval po chodníčku na jej vrchu, vyhýbal sa kopám takmer uschnutého paliva. Policajti zatĺkli do mäkkej pôdy kovové tyče, aby miesto nálezu vyznačili modro-bielymi páskami, vo vetre sa mihali, vrteli a šušťali. Z najbližších hospodárskych domov na okraji útesov, necelý kilometer od neho, mu do nosa udrel pach rašelinového dymu.

Zopár ľudí stálo okolo tela, takmer sa zapierali do vetra. Sanitári vo výraznom žltom oblečení čakali na pokyn, aby ho odniesli a policajti v čiernych nepremokavých plášťoch a károvaných čiapkach sa tvárili, akoby ich nič na svete nemohlo prekvapiť. Až doteraz.

Bez slova sa rozostúpili a nechali Gunna prejsť. Uvidel súdneho lekára, skláňal sa nad telom a prstami v latexových rukaviciach jemne oprašoval pomrvenú rašelinu. Len čo vycítil, že nad ním ktosi stojí, zdvihol hlavu a Gunn až vtedy zazrel hnedú, vetrom ošľahanú pokožku mŕtveho človeka. Zamračil sa. „Je... farebný?“

„Farebný nie, len zafarbený od rašeliny. Podľa mňa ide o beľochu. Veľmi mladého. Možno nemal ani dvadsať rokov. Klasické močiarné telo, takmer dokonale zachované.“

„Už ste také videli?“

„Nevidel, ale čítal som o nich. Vietor privieva z oceánu soľ, čím umožňuje, aby sa tu darilo rašelinisku. A keď korene odhnijú, vytvorí sa kyselina, a tá zachová telo takmer také, akoby ste ho uložili do octového nálevu. Telesné orgány by mal mať úplne inertné.“

Gunn s neskrývanou zvedavosťou cival na takmer mumifikované pozostatky. „Ako zomrel?“

„Všetko nasvedčuje tomu, že násilne. V oblasti hrudníka má niekoľko bodných rán a podrezali mu aj hrdlo, ale len patológ

definitívne určí príčinu smrti.“ Vstal a stiahol si rukavice. „Radšej ho odtiaľto odvezte, kým nezačne pršať.“

Gunn prikývol, ale nemohol odtrhnúť oči od mladej tváre uväznenej v rašeline. Hoci sa jej črty trochu scvrkli, každý, kto naňho pozrie, ho spozná aj dnes. Rozložilo sa len mäkké, exponované tkanivo očí. „Ako dlho tu leží?“

Lekárov smiech sa rozplynul vo vetre. „Ktovie? Stovky rokov, možno tisícky. Na presnú odpoveď sa spýtaj odborníka.“

DRUHÁ KAPITOLA

Nepotrebujem hodiny, aby som vedel, koľká odbila. Pripadá mi čudné, že hnedá škvrna na strope ráno zbledne. Vedie cez ňu prasklina, po nej sa rozťahuje kryštálická pleseň a zdá sa mi ešte belšia. Rovnako je čudné, že sa vždy zobudím v tú istú hodinu. Nie preto, že svetlo preniká do izby po okrajoch závesov, lebo v tomto ročnom období máme tmu len zopár hodín. Asi mám v sebe vnútorné hodiny. Nečudo, veď toľké roky som vstával za svitania, aby som podojil kravy a vykonal všetky nevyhnutné každodenné práce. Ale už ich mám za sebou.

Celkom rád si obzerám škvrnu na strope. Neviem prečo, ale ráno mi pripomína pekného koňa, je osedlaný a čaká, aby ma na chrbte odviezol do svetlejšej budúcnosti. Kým v noci, keď sa zošerí, nadobúda iný vzhľad. Mení sa na rozbesnenú a rohatú príšeru, pripravenú odniesť ma do temnoty.

Počujem, že sa otvárajú dvere, otočím sa a zazriem ženu, stojí predo mnou. Zdá sa mi akási povedomá, ale neviem ju presne zaradiť. Kým neprehovorí.

„Ach, Tormod...“

Samozrejme. Mary. Jej hlas by som spoznal všade. Nechápe, prečo sa tvári tak smutno. A vidím na nej ešte čosi, čo jej skrúca kútiky úst nadol. Čosi ako znechutenie. Viem, kedysi ma veľmi ľúbila, ale nie som si istý, či som ju dakedy tiež mal rád.

„Čo ti je, Mary?“

„Zase si sa vyondial do postele.“

V tej chvíli zápach zacítim aj ja. Z ničoho nič. Takmer ma premôže. Prečo som si ho nevšimol skôr?

„Prečo si nevstal a nešiel na záchod?“

Nechápem, z čoho ma obviňuje. Neurobil som to naschvál. Len čo odťahne prikrývku, zápach zosilnie a okamžite si na ústa priloží ruku.

„Vstaň,“ prikáže mi. „Musím prezliecť posteľ. Choď do kúpeľne, vyzleč si pyžamo a osprchuj sa.“

Prehodím si nohy cez okraj postele a počkám, kým mi pomôže vstať. Nebýval som veru nikdy taký mľandracec. Vždy som sa hrdil silou. Spomínam si, ako si raz pri starej ovčej ohrade vytkla členok, keď sme zháňali zvieratá na strihanie. Nemohla chodiť, tak som ju odniesol až domov. Vyše tri kilometre, hrozne ma boleli ruky, ale ani slovom som sa nepostažoval. Prečo si na to nikdy nespomenie?

Vari nevidí, aká je táto situácia pre mňa ponižujúca? Odvrátim hlavu, aby nezbadala, že sa mi v očiach zbiehajú slzy, uvedomím si, ako zúrivo žmurkám, aby som ich zahnal. Zhlboka sa nadýchnem. „Donald Duck.“

„Aký Donald Duck?“

Pozriem na ňu a takmer sa scvrknem pred plameňmi hnevu, čo jej sršia z očí. Naozaj som vyslovil Donald Duck? Ale toho som nemohol mať na mysli. Nevieť si spomenúť, čo som chcel povedať. Tak znovu rázne zopakujem. „No predsa Donald Duck.“

Takmer surovo ma vytiahne na nohy a potisne k dverám. „Zmizni mi z očí!“

Prečo sa tak hnevá?

Ťarbavo prejdem do kúpeľne a zhodím zo seba pyžamo. Kam vravela, že ho mám položiť? Hodím ho na podlahu a pozriem do zrkadla. Hľadá na mňa starec, má zopár riedkych bielych

vlasov a najbelasejšie oči. Na okamih zaváham, lebo ho nepoznám, otočím sa a vyzriem oknom ponad úrodnú pôdu na pobrežie. Dívam sa, ako vietor ovciam strapatí hustý zimný kožuch, pasú sa na sladkoslanej tráve, ale nepočujem ich. Nepočujem ani oceán, čo sa láme na brehu. Pekná biela besnejúca a spenená morská voda plná piesku.

Na vine budú zdvojené okná. Na farme sme také niečo nikdy nemali. Tam ste vedeli, že žijete, keď vám vietor hvízdal cez okenné rámy a sfukoval rašelinový dym do komína. Tam sme mali izbu, kde sa dalo dýchať i žiť. Tu sú izby veľmi malé, zapečatené pred svetom. Akoby človek žil v bubline.

Zo zrkadla na mňa znovu hľadí stavec. Usmejem sa a aj on sa usmeje. Samozrejme, po celý čas som tušil, že som to ja. A rád by som vedel, ako sa dnes darí Petrovi.